

Mobilne Aplikacije

Nositelj: doc. dr. sc. Nikola Tanković

Izvođač: dr. sc. Robert Šajina

Asistent: mag. inf. Alesandro Žužić

Ustanova: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet informatike u Puli

Fakultet informatike u Puli

[8] – Spremnici podataka

Posljednje ažurirano: 14. siječnja 2026.

Sadržaj

- [Sadržaj](#)
- [Internal Storage](#)
 - [Spremanje datoteke](#)
 - [Čitanje datoteke](#)
 - [Brisanje datoteke](#)
 - [Rad s JSON datotekama](#)
 - [Samostalni zadatak za vježbu #1](#)
- [External Storage](#)
 - [Spremanje datoteke](#)
 - [Čitanje datoteke](#)
 - [Samostalni zadatak za vježbu #2](#)
- [Room](#)
 - [Room Entity](#)
 - [Room DAO](#)
 - [Room Database](#)
 - [Dodavanje podataka](#)
 - [Ažuriranje podataka](#)
 - [Čitanje podataka s opservacijom](#)
 - [Brisanje podataka](#)
 - [Samostalni zadatak za vježbu #3](#)

Internal Storage

`Internal Storage` predstavlja privatni prostor pohrane koji je dostupan samo aplikaciji. Podaci pohranjeni ovdje su:

- **Privatni** – nedostupni drugim aplikacijama
- **Sigurni** – zaštićeni od ostalih aplikacija
- **Automatski obrisani** – brišu se pri deinstalaciji aplikacije
- **Bez dodatnih dozvola** – nije potrebna dozvola u `AndroidManifest.xml`

Primjeri korištenja Internal Storage:

- Cache datoteke
- JSON datoteke s postavkama
- Privremeni podaci
- Podaci koji nisu dostupni korisniku
- Lokalne baze podataka

Spremanje datoteke

Za spremanje datoteke koristimo `FileOutputStream` koji dobijemo pozivom `openFileOutput()`:

```
try (FileOutputStream fos = openFileOutput("data.txt", Context.MODE_PRIVATE)) {
    fos.write("Hello World".getBytes());
} catch (IOException e) {
    Log.e("STORAGE", "Error writing file", e);
}
```

- `openFileOutput()` otvara ili kreira datoteku u Internal Storage direktoriju aplikacije
- `Context.MODE_PRIVATE` osigurava da je datoteka dostupna samo aplikaciji
- Try-with-resources blok automatski zatvara `FileOutputStream`

Čitanje datoteke

Za čitanje datoteke koristimo `FileInputStream` koji dobijemo pozivom `openFileInput()`:

```
try (FileInputStream fis = openFileInput("data.txt")) {
    byte[] buffer = new byte[1024];
    int bytesRead = fis.read(buffer);
    String content = new String(buffer, 0, bytesRead);
    Log.d("STORAGE", "Content: " + content);
} catch (IOException e) {
    Log.e("STORAGE", "Error reading file", e);
}
```

- `openFileInput()` otvara datoteku iz Internal Storage direktorija
- Čitamo podatke u buffer od 1024 bajta
- Pretvorimo bajt polje u String za lakšu upotrebu

Brisanje datoteke

Za brisanje datoteke koristimo `deleteFile()`:

```
boolean deleted = deleteFile("data.txt");
if (deleted) {
    Log.d("STORAGE", "File deleted successfully");
}
```

Rad s JSON datotekama

JSON je popularan format za pohranu strukturiranih podataka. Android podržava rad s JSON datotekama kroz biblioteke kao što su `Gson` ili ugrađeni `JSONObject`.

Primjer s Gson bibliotekom:

Trebamo dodati Gson ovisnost u `build.gradle`:

```
dependencies {
    ...
    implementation 'com.google.code.gson:gson:2.13.2'
}
```

Spremanje JSON datoteke:

`FoodItem` klasa korištena u primjerima:

```
public class FoodItem {
    String name;
    double calories;
    public FoodItem(String name, double calories) {
        this.name = name;
        this.calories = calories;
    }
    public String getName() { return name; }
    public double getCalories() { return calories; }
}
```

```

// Kreiramo objekt koji trebamo spremiti
FoodItem food = new FoodItem("Jabuka", 95);

// Pretvaramo objekt u JSON string
Gson gson = new Gson();
String jsonString = gson.toJson(food);

// Spremamo JSON u datoteku
try (FileOutputStream fos = openFileOutput("food.json", Context.MODE_PRIVATE))
{
    fos.write(jsonString.getBytes());
    Log.d("JSON", "JSON saved: " + jsonString);
} catch (IOException e) {
    Log.e("JSON", "Error saving JSON", e);
}

```

- `Gson.toJson()` pretvara Java objekt u JSON string
- Podatke spremamo kao i obične tekstualne datoteke

Čitanje JSON datoteke:

```

try (FileInputStream fis = openFileInput("food.json")) {
    byte[] buffer = new byte[1024];
    int bytesRead = fis.read(buffer);
    String jsonString = new String(buffer, 0, bytesRead);

    // Pretvaramo JSON string u Java objekt
    Gson gson = new Gson();
    FoodItem food = gson.fromJson(jsonString, FoodItem.class);

    Log.d("JSON", "Food loaded: " + food.getName() + ", " +
    food.getCalories());
} catch (IOException e) {
    Log.e("JSON", "Error reading JSON", e);
}

```

- `Gson.fromJson()` pretvara JSON string u Java objekt
- Trebamo specificirati klasu u koju trebamo pretvoriti

Samostalni zadatak za vježbu #1

Napišite funkciju koja sprema listu objekata `FoodItem` u JSON datoteku unutar Internal Storage. Zatim napišite funkciju koja čita tu JSON datoteku i vraća listu `FoodItem` objekata. Prikažite korištenje tih funkcija s `Logcat`. `FoodItem` klasa je ista kao u gornjim primjerima.

```
D Food list saved
D Food list loaded: 3 items
D Food item: Jabuka, 95.0
D Food item: Banana, 105.0
D Food item: Breskva, 400.0
```

Primjer rješenja zadatka #1

External Storage

`External Storage` predstavlja prostor pohrane dostupan korisniku i potencijalno drugim aplikacijama. Za razliku od Internal Storage, External Storage:

- **Nije privatn** – vidljiv je korisniku i može biti dostupan drugim aplikacijama
- **Nije siguran** – ne jamči sigurnost podataka
- **Nije obris**an pri deinstalaciji – podaci ostaju nakon uklanjanja aplikacije (u većini slučajeva)
- **Zahtijeva dozvole** – na starijim verzijama Androida trebaju dozvole

External Storage koristimo kada:

- Korisnik treba vidjeti ili otvoriti datoteku
- Podaci trebaju biti dostupni nakon deinstalacije aplikacije
- Trebamo dijeliti datoteke s drugim aplikacijama
- Trebamo eksportirati podatke u formatu kao što su CSV ili PDF

Primjeri korištenja External Storage:

- Export podataka (CSV, PDF)
- Preuzimanje datoteka
- Slike i video zapisi
- Backup podataka

External Storage ima dva glavna tipa direktorija:

1. **App-specific direktoriji** – dostupni samo aplikaciji, ne zahtijevaju dozvole
2. **Shared direktoriji** – dostupni svim aplikacijama, trebaju dozvole

```
/storage/emulated/0/  
├── Android/  
│   └── data/  
│       └── com.example.app/  
│           └── files/  
│               ├── Documents/  
│               ├── Pictures/  
│               └── Music/  
├── Documents/  
├── Pictures/  
├── Music/  
├── Downloads/  
└── ...
```

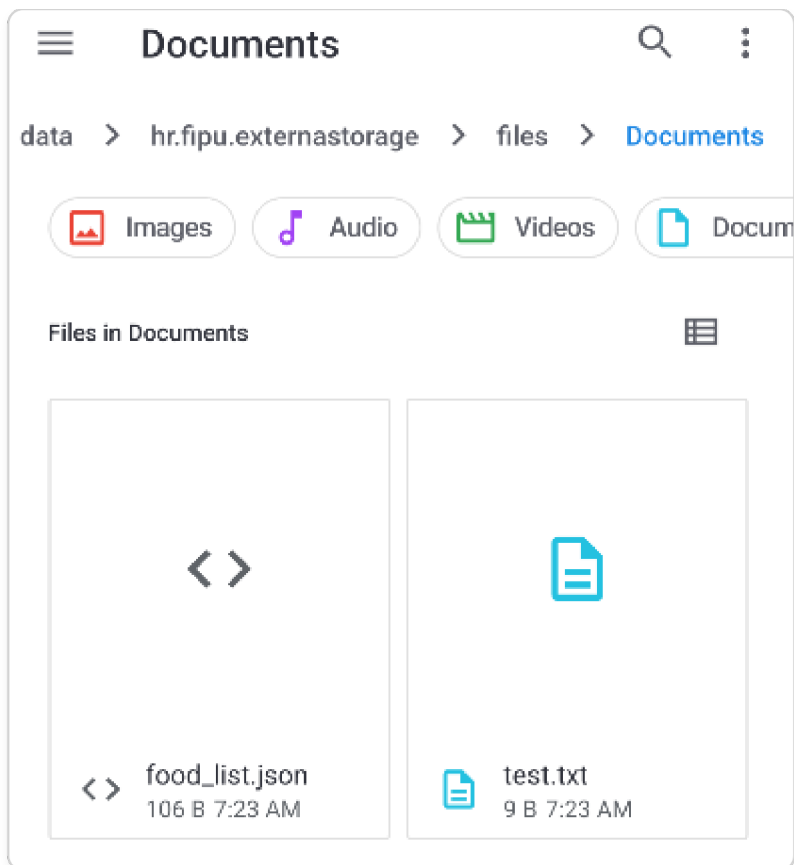
App-specific External Storage je direktorij dostupan samo jednoj aplikaciji.

- Vidljiv je korisniku putem file explorera
- Ne zahtijeva dodatne dozvole (od Android 8+)
- Briše se pri deinstalaciji aplikacije
- Za export podataka, privremene datoteke i slike

Spremanje datoteke

```
File dir = getExternalFilesDir(Environment.DIRECTORY_DOCUMENTS);  
if (dir != null && dir.exists()) {  
    File file = new File(dir, "test.txt");  
    try (FileOutputStream fos = new FileOutputStream(file)) {  
        fos.write("Test data".getBytes());  
        Log.d("STORAGE", "File saved: " + file.getAbsolutePath());  
    } catch (IOException e) {  
        Log.e("STORAGE", "Error saving file", e);  
    }  
}
```

- `getExternalFilesDir()` vraća app-specific direktorij na External Storage
- `Environment.DIRECTORY_DOCUMENTS` je konstanta za Documents mapu
- Kreiramo novu datoteku unutar tog direktorija `new File(dir, "test.txt")`
- Spremamo podatke u datoteku koristeći `FileOutputStream`

Spremanje datoteke u app-specific External Storage

Čitanje datoteke

```
File dir = getExternalFilesDir(Environment.DIRECTORY_DOCUMENTS);
if (dir != null && dir.exists()) {
    File file = new File(dir, "test.txt");
    if (file.exists()) {
        try (FileInputStream fis = new FileInputStream(file)) {
            byte[] buffer = new byte[(int) file.length()];
            int bytesRead = fis.read(buffer);
            String content = new String(buffer, 0, bytesRead);
            Log.d("STORAGE", "Content: " + content);
        } catch (IOException e) {
            Log.e("STORAGE", "Error reading file", e);
        }
    }
}
```

- Provjeravamo postoji li direktorij i datoteka prije čitanja
- Koristimo `FileInputStream` za čitanje podataka iz datoteke

Samostalni zadatak za vježbu #2

Napišite funkciju koja sprema listu objekata `FoodItem` u JSON datoteku unutar app-specific External Storage. Zatim napišite funkciju koja čita tu JSON datoteku i vraća listu `FoodItem` objekata. Prikažite korištenje tih funkcija s `Logcat`. `FoodItem` klasa je ista kao u gornjim primjerima.

```
D JSON saved: /storage/emulated/0/Android/data/hr.fipu.externastorage/files/Documents/food_list.json
D Food item: Jabuka, 95.0
D Food item: Banana, 105.0
D Food item: Breskva, 400.0
```

Primjer rješenja zadatka #2

Room

`Room` je moderna Android biblioteka koja nudi ORM (*Object Relational Mapping*) sloj iznad **SQLite** baze. Room pojednostavljuje rad s bazom podataka i izbjegava česte greške kao što su:

- **Memory leak** Cursors
- **Boilerplate koda** za CRUD operacije
- **Compile-time security** – SQL upiti se provjeravaju tijekom kompajliranja
- **LiveData/Flow integracija** – automatska opservacija promjena u bazi

Room se sastoji od tri glavne komponente:

1. **Entity** – predstavlja tablicu u bazi podataka
2. **DAO** (*Data Access Object*) – definira operacije nad tablicom
3. **Database** – apstraktna klasa koja povezuje sve komponente

Kod implementacije koristimo `room.common` i `room.runtime` biblioteke kada ih importamo

Room Entity

`Entity` je klasa koja predstavlja tablicu u bazi. Mapiramo je s pomoću `@Entity` anotacije:

```
@Entity(tableName = "food_items")
public class FoodItem {
    @PrimaryKey(autoGenerate = true)
    public int id;

    @NonNull
    public String name;

    public int calories;

    @ColumnInfo(name = "date_added")
    public String dateAdded;

    public FoodItem(String name, int calories, String dateAdded) {
        this.name = name;
        this.calories = calories;
        this.dateAdded = dateAdded;
    }
}
```

- `@Entity` definira klasu kao tablicu
- `@PrimaryKey` označava primarni ključ
- `autoGenerate = true` automatski dodjeljuje ID
- `@NonNull` osigurava da stupac ne smije biti NULL
- `@ColumnInfo` omogućuje promjenu imena stupca u bazi

Room DAO

DAO je sučelje koje definira operacije nad tablicom. Room automatski implementira te metode:

```
@Dao
public interface FoodDao {

    @Insert
    void insert(FoodItem foodItem);

    @Update
    void update(FoodItem foodItem);

    @Delete
    void delete(FoodItem foodItem);

    @Query("SELECT * FROM food_items ORDER BY name ASC")
    LiveData<List<FoodItem>> getAllFood();

    @Query("SELECT * FROM food_items WHERE id = :foodId")
    LiveData<FoodItem> getFoodById(int foodId);
}
```

```

@Query("SELECT * FROM food_items WHERE calories > :minCalories")
LiveData<List<FoodItem>> getFoodByCalories(int minCalories);

@Query("DELETE FROM food_items WHERE id = :foodId")
void deleteFoodById(int foodId);
}

```

- `@Insert` automatski generira insert SQL
- `@Update` automatski generira update SQL
- `@Delete` automatski generira delete SQL
- `@Query` omogućuje prilagođene SQL upite
- `LiveData<List<T>>` automatski osigurava promjene u UI kada se baza promijeni

Room Database

Database klasa je apstraktna klasa koja nasljeđuje `RoomDatabase` i povezuje sve Entity i DAO:

```

@Database(entities = {FoodItem.class}, version = 1)
public abstract class AppDatabase extends RoomDatabase {
    public abstract FoodDao foodDao();
}

```

- `@Database` defini sve Entity-je koje su dio baze
- `version` se koristi za migracije (kao u SQLiteOpenHelper)
- Apstraktne metode vraćaju instance DAO-a

Room bazu inicijaliziramo s pomoću `Room.databaseBuilder()`:

```

AppDatabase db = Room.databaseBuilder(
    getApplicationContext(),
    AppDatabase.class,
    "food_database.db"
).build();

FoodDao dao = db.foodDao();

```

- `databaseBuilder()` kreira instancu baze
- Trebamo proslijediti kontekst, klasu baze i naziv datoteke
- `.build()` kreira instancu

Trebamo koristiti Singleton pattern kako bi se baza učitala samo jednom:

```
public class DatabaseProvider {
    private static AppDatabase instance;

    public static AppDatabase getInstance(Context context) {
        if (instance == null) {
            instance = Room.databaseBuilder(
                context,
                AppDatabase.class,
                "food_database.db"
            ).build();
        }
        return instance;
    }
}
```

Dodavanje podataka

```
FoodItem apple = new FoodItem("Apple", 95, "2026-01-14");
new Thread(() -> {
    AppDatabase db = DatabaseProvider.getInstance(context);
    db.foodDao().insert(apple);
    Log.d("ROOM", "Food inserted");
}).start();
```

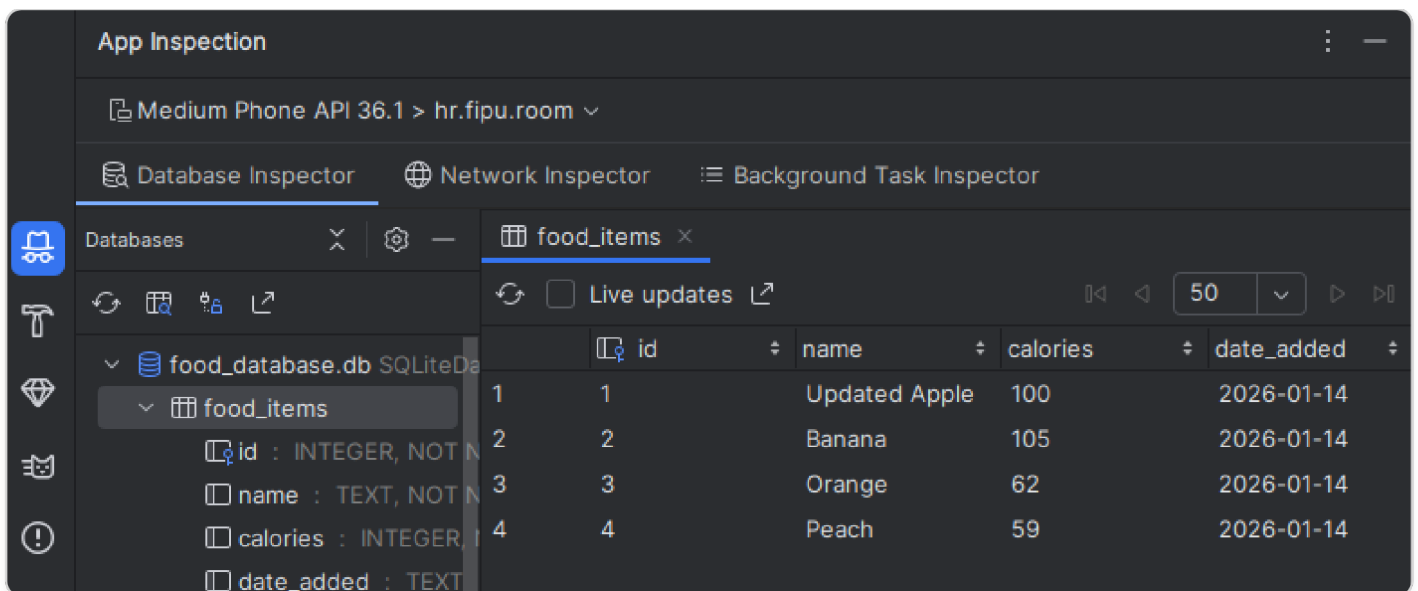
- DB operacije trebaju biti na background thread-u
- Koristimo novi Thread

Ažuriranje podataka

```
FoodItem updatedFood = new FoodItem("Updated Apple", 100, "2026-01-14");
updatedFood.id = 1;

new Thread(() -> {
    AppDatabase db = DatabaseProvider.getInstance(context);
    db.foodDao().update(updatedFood);
    Log.d("ROOM", "Food updated");
}).start();
```

Dok je aplikacija pokrenuta, možemo vidjeti kreiranu bazu u koristeći **App Inspection** alat u Android Studiu tako da odemo na **View > Tool Windows > App Inspection**, zatim odaberemo **Database Inspector**:

Database Inspector

Čitanje podataka s opservacijom

```
AppDatabase db = DatabaseProvider.getInstance(context);
db.foodDao().getAllFood().observe(this, foodList -> {
    Log.d("ROOM", "Foods updated: " + foodList.size());
});
```

- `observe()` automatski se poziva kada se baza promijeni

`observe()` se ne može koristiti unutar `Thread-a`

Brisanje podataka

```
new Thread(() -> {
    AppDatabase db = DatabaseProvider.getInstance(context);
    db.foodDao().deleteFoodById(1);
    Log.d("ROOM", "Food deleted");
}).start();
```

Samostalni zadatak za vježbu #3

Kreirajte Android aplikaciju za upravljanje **personalnom knjižnicom** s UI-jem i Room bazom podataka. Aplikacija trebala biti sadržavati:

Entity klase:

- **Book** – s poljima: `id`, `title`, `author`, `isbn`, `pages`, `publishedYear`, `dateAdded`
- **BookReview** – s poljima: `id`, `bookId`, `rating` (1-5), `reviewText`, `dateReviewed`

Funkcionalnosti:

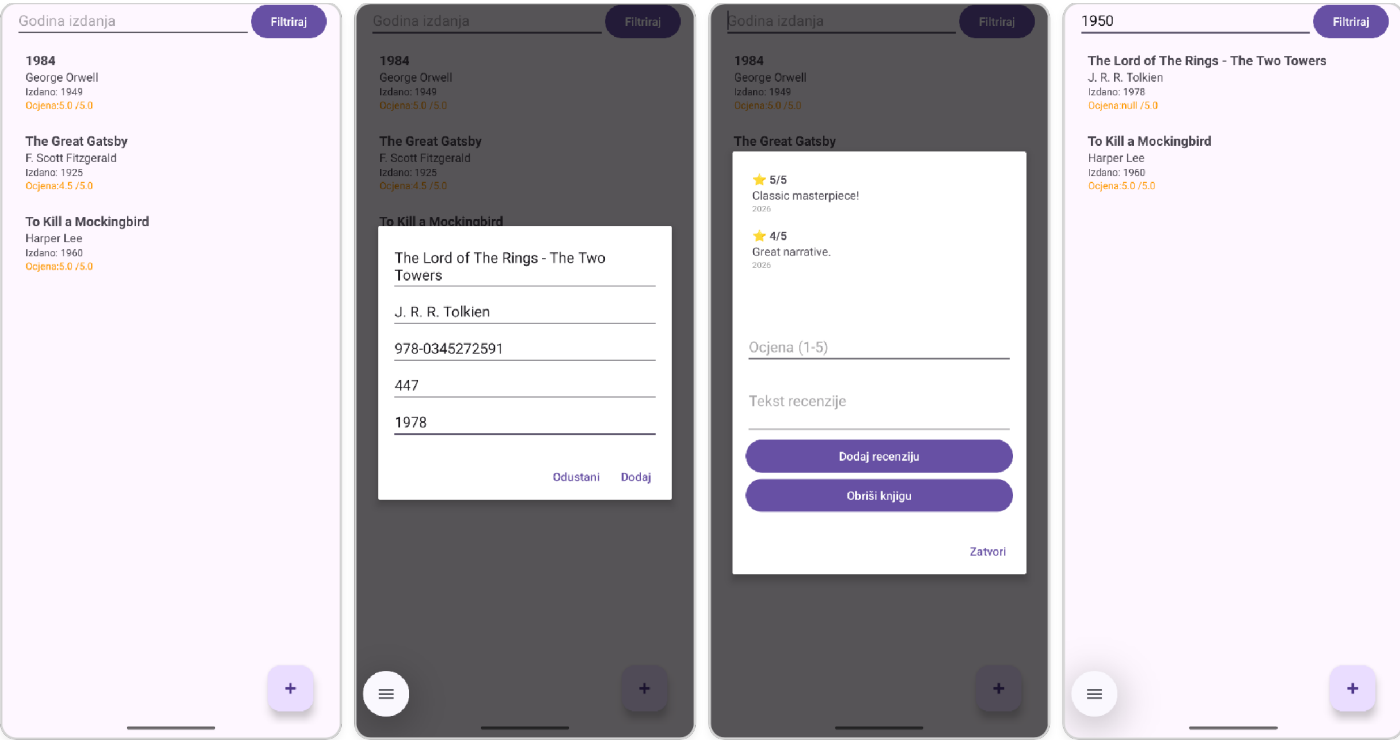
1. **Dodavanje knjige** – forma s poljem za naslov, autora, ISBN, broj stranica i godinu izdanja
2. **Prikaz liste knjiga** – RecyclerView s knjigama sortiranim po naslovu
3. **Filtriranje** – prikaz samo knjiga izdanih nakon određene godine
4. **Dodavanje recenzije** – forma koja omogućuje dodavanje ocjene (1-5) i teksta recenzije za odabranu knjigu
5. **Prikaz recenzija** – list recenzija za odabranu knjigu s prosječnom ocjenom
6. **Brisanje** – mogućnost brisanja knjige i njenih recenzija iz baze

DAO operacije trebaju biti:

- Insert za knjige i recenzije
- Delete s kaskadnim brisanjem recenzija
- Query sve knjige sortirane po naslovu
- Query sve knjige iznad određene godine
- Query recenzije za određenu knjigu
- Query prosječnu ocjenu za knjigu

UI zahtjevi:

- Activity/Fragment za prikaz lista
- Dialog/Activity/Fragment za dodavanje nove knjige
- Dialog/Activity/Fragment za dodavanje recenzije
- Button za dodavanje knjige
- Prikaz prosječne ocjene ispod svake knjige

Database Inspector

Network Inspector

Background Task Inspector

Databases

books

Live updates

50

library_database.db SQLite

book_reviews

books

room_master_table

id

title

author

isbn

pages

publishedYear

date_added

1

1

The Great Gatsby

F. Scott Fitzgerald

9780743273565

180

1925

2026-01-14

2

2

To Kill a Mockingbird

Harper Lee

9780061120084

281

1960

2026-01-14

3

3

1984

George Orwell

9780451524935

328

1949

2026-01-14

4

4

The Lord of The Rings - J. R. R. Tolkien

978-0345272591

447

1978

2026-01-15

Database Inspector

Network Inspector

Background Task Inspector

Databases

books

book_reviews

Live updates

50

library_database.db SQLite

book_reviews

books

room_master_table

id

bookId

rating

reviewText

date_reviewed

1

1

5

Classic masterpiece!

2026

2

2

4

Great narrative.

2026

3

3

5

Unforgettable story.

2026

4

4

5

Dystopian brilliance.

2026

Primjer rješenja zadatka #3